

Centrum Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej

<https://ofiary.ipn.gov.pl/ofi/z-archiwum-ipn/aktualnosci/15791,W-jakim-celu-Niemcy-wykorzystywali-wlosy-ludzkie-podczas-II-wojny-swiatowej.html>
24.04.2024, 20:45

W JAKIM CELU NIEMCY WYKORZYSTYWALI WŁOSY LUDZKIE PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ?

Stery włosów o różnym kolorze i długości, w których często znajdowały się szpilki i pozostałości po kobiecych spinkach, stawały się po wojnie przedmiotem wielu dochodzeń prokuratorskich. Odnajdywano je na terenie fabryk i magazynów. Do jakich celów Niemcy wykorzystywali włosy ludzkie podczas II wojny światowej? Na to pytanie można odnaleźć odpowiedź w aktach śledczych przechowywanych w Archiwum IPN.

PROTOKÓŁ WYWIADU

75

W dniu 22 maja 1946 r. w Kietrz - rektorat radi Okręgowy w Gliwicach w osobie E. Kopy i świadka proletariatu niemieckiego - kier. Zakł. Organizacji Szkoły niemieckiej s.o. w Gliwicach przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka w trybie art. 20 przepisu wprowadzającego K.P.K. bez przysięgi przy współdziałaniu tłumacza języka niemieckiego Antoniego Hlasiak ~~wprowadzającego świadka~~ świadka wprowadzony został na faktury szrama i szmań do następują:

Nazwano się: Lindbert Henryk urodz. 29.9.1908 w Berlinie wyznania ewangelickiego syn Georga i matki Zebekii szmieszkajnych w Kietrz szdem nie burmy, narodowości niemieckiej.

Od Paźn 1932 do października 1944 przeszedł w charakterze kierownika technicznego fabryki Ploasz i Dywanów w Kietrz. Od października 1944 r. przeszedł w obszar komercyjny w Jemie do kwietnia 1945 r. od czerwca 1945 r. na nowo przeszedł w fabryce. Przystąpił sobie do w roku 1945 do fabryki Ploasz i Dywanów w Kietrz przesyłał transport szmowy z 2-ech wagonów 15 tonowych wprost kłde jako fachowiec pomagając im były to wżony podobnie ludzkiego. Wyjaśnim że jestem fachowcem w dziedzinie włókiennictwa i mam się na wszelkiego rodzaju włókna i włókna. Wżony te zostały wyprodukowane w fabryce i były wysyłane do produkcji szm. Te wżony które obecnie jeszcze znajdują się na sali zgrzebniark na to pozostałność szmow. tych szmow które w 1945 r. zostały przysyłane do fabryki i tymczasem szmow. Nie mam żadnych konkretnych wiadomości kłde te wżony przesyła. Nie więcej do szmowa i szmań do następują.

Henryk Lindbert
Oświadczam;

Przewodniczący
M. M. M. M. M.

PROTOKÓŁ WYWIADU

75

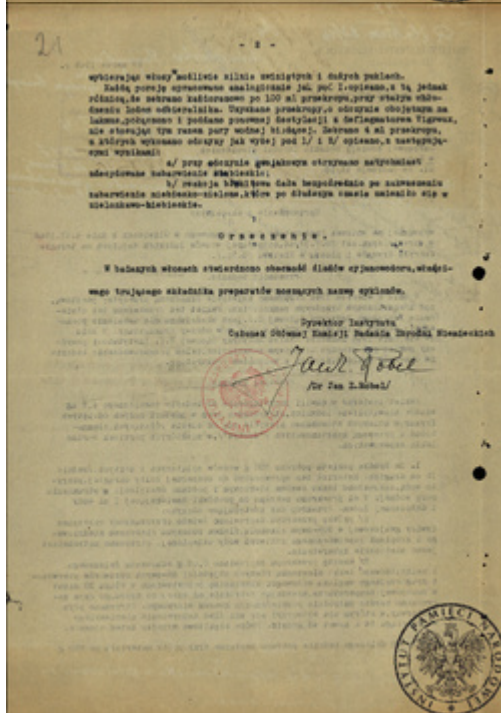
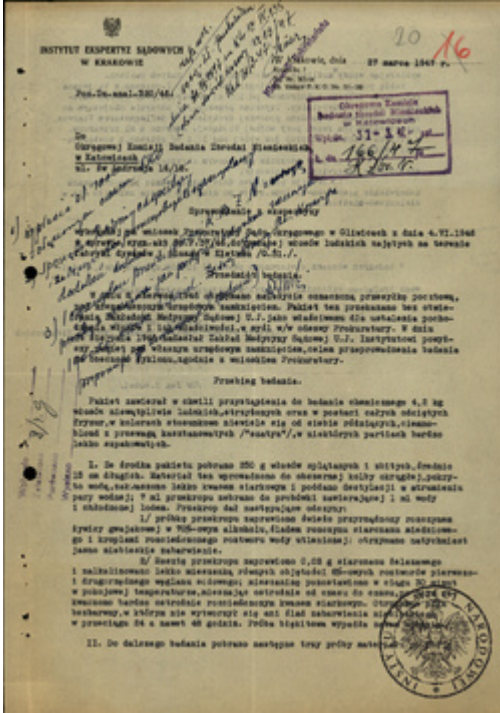
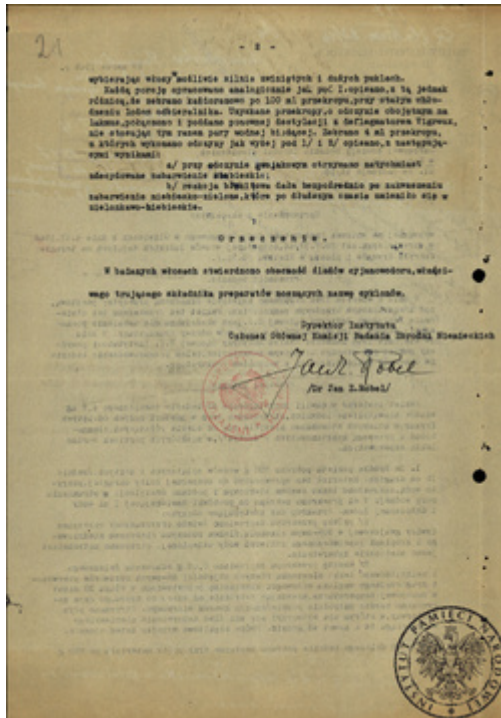
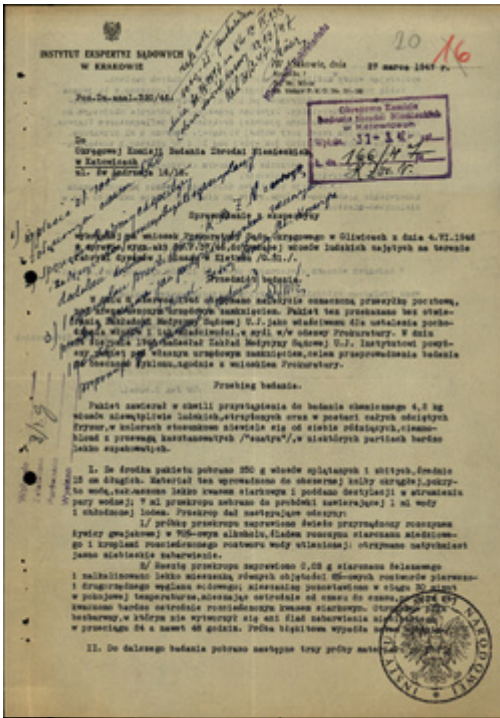
W dniu 22 maja 1946 r. w Kietrz - rektorat radi Okręgowy w Gliwicach w osobie E. Kopy i świadka proletariatu niemieckiego - kier. Zakł. Organizacji Szkoły niemieckiej s.o. w Gliwicach przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka w trybie art. 20 przepisu wprowadzającego K.P.K. bez przysięgi przy współdziałaniu tłumacza języka niemieckiego Antoniego Hlasiak ~~wprowadzającego świadka~~ świadka wprowadzony został na faktury szrama i szmań do następują:

Nazwano się: Lindbert Henryk urodz. 29.9.1908 w Berlinie wyznania ewangelickiego syn Georga i matki Zebekii szmieszkajnych w Kietrz szdem nie burmy, narodowości niemieckiej.

Od Paźn 1932 do października 1944 przeszedł w charakterze kierownika technicznego fabryki Ploasz i Dywanów w Kietrz. Od października 1944 r. przeszedł w obszar komercyjny w Jemie do kwietnia 1945 r. od czerwca 1945 r. na nowo przeszedł w fabryce. Przystąpił sobie do w roku 1945 do fabryki Ploasz i Dywanów w Kietrz przesyłał transport szmowy z 2-ech wagonów 15 tonowych wprost kłde jako fachowiec pomagając im były to wżony podobnie ludzkiego. Wyjaśnim że jestem fachowcem w dziedzinie włókiennictwa i mam się na wszelkiego rodzaju włókna i włókna. Wżony te zostały wyprodukowane w fabryce i były wysyłane do produkcji szm. Te wżony które obecnie jeszcze znajdują się na sali zgrzebniark na to pozostałność szmow. tych szmow które w 1945 r. zostały przysyłane do fabryki i tymczasem szmow. Nie mam żadnych konkretnych wiadomości kłde te wżony przesyła. Nie więcej do szmowa i szmań do następują.

Henryk Lindbert
Oświadczam;

Przewodniczący
M. M. M. M. M.

Dnia 14 sierpnia 1945 r. do Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce zgłosili się dwaj zaniepokojeni i pracownicy Państwowego Przedsiębiorstwa Transportowego w Krakowie, którzy powiadomili, iż w magazynach na Zabłociu odnaleźli 30 worków włosów ludzkich. Robotnicy byli zatrudnieni na terenie magazynów, należących w okresie wojny do niemieckiej firmy transportowej Henrego Roesa. Główna Komisja niezwłocznie podjęła dochodzenie w tej

sprawie. Ustaliła, na podstawie ksiąg zakładu, że włosy pochodziły z transportu nadanego z Warszawy 30.11.1944 r. W celu określenia pochodzenia towaru zasięgnięto opinii starszego mistrza Cechu Fryzjerów w Krakowie. Według fryzjera odnalezione włosy zostały zebrane z zakładów fryzjerskich na użytek wojska, które potem wykorzystywało je do wyrobu uszczelek filcowych, stosowanych m.in. w produkcji łodzi podwodnych. Zarządzenie o gromadzeniu włosów z zakładów fryzjerskich obowiązywało m.in. w 1941 r. w Generalnym Gubernatorstwie. Czy faktycznie pochodziły one z zakładów i do kogo należał, czy miały związek z Powstaniem Warszawskim? Tych kwestii nie udało się wyjaśnić. Próbkę odnalezionej materii na Zabłociu pozostawiono w dokumentacji śledczej, a pozostałość oddano do dyspozycji przedsiębiorstwa.

Niemcy nie tylko gromadzili włosy z zakładów fryzjerskich. Prokuratorzy w aktach śledczych w sprawie odnalezienia 1950 kg włosów w fabryce pluszu i dywanów w Kietrze ujawnili, że mogły również pochodziły od ofiar obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie w swoich badaniach z 27 marca 1947 r. ustalił, że we włosach wykryto ślady cyjanowodoru, składnika Cyklonu B. Późniejsze ustalenia historyków potwierdziły wyniki przeprowadzonej ekspertyzy, wyjaśniając, że obecność tych związków chemicznych związana była z praktyką golenia głów po śmierci więźniów w komorach gazowych. Ponadto zeznania pracowników fabryki wykazały, że włosy mieszano z nićmi jedwabnymi, służącymi do produkcji dywanów. Obecnie włosy z fabryki w Kietrze znajdują się na wystawie Muzeum KL Auschwitz-Birkenau.